

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17CoP/62/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6317206946
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 12. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zita Nagypálová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2017:6317206946.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zity Nagypálovej a sudcov Mgr. Dušana Ďuriana a JUDr. Renáty Deákovej ako členov senátu, vo veci starostlivosti o maloletú A. V., nar. XX. XX. XXXX, bytom ako matka, zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno, dcéra matky B. V., nar. XX. XX. XXXX, bytom I. XXXX/XX, XXX XX S., zastúpená advokátkou JUDr. Mgr. Ivanou Švarcovou, so sídlom Horná 41, 974 01 Banská Bystrica a otca M. V., nar. XX. XX. XXXX, bytom A. XXX/XX, XXX XX M., v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Brezno č. k. 1P/59/2017-16 z 18. septembra 2017, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie v I. výroku mení tak, že dočasne zakazuje otcovi maloletej styk s maloletou A. V., okrem styku v prítomnosti tretej osoby - pracovníka špecializovaného zariadenia poskytujúceho odborné poradenstvo pre rodičov a deti a to až do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Brezno pod sp. zn. 8P/207/2017.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie nariadil napadnutým uznesením neodkladné opatrenie, ktorým dočasne zakázal otcovi maloletej styk s maloletou A. do právoplatného skončenia konania vo veci samej, ak matka takýto návrh v súdom určenej lehote podá. Žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov konania nepriznal.

1.1 Súd prvej inštancie vychádzal zo zistenia, že maloletá A. sa narodila rodičom ako manželom. Ich manželstvo bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Brezno č. k. 8P/126/2015-250 zo dňa 16. 06. 2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 17CoP/63/2016-360 zo dňa 21. 06. 2016. Týmito rozhodnutiami bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti matky, otcovi bola určená vyživovacia povinnosť a bolo rozhodnuté o úprave styku otca s maloletou na každú stredu v čase od 15.00 hod. do 18.00 hod., každú sobotu párneho týždňa v čase od 09.00 hod. do 18.00 hod. a každú nedeľu párneho týždňa v čase od 09.00 hod. do 18.00 hod.. Styk sa má podľa rozhodnutia realizovať bez prítomnosti matky a tretej osoby tak, že si otec prevezme maloletú v určený čas pred bytom matky a po skončení styku v určený čas maloletú matke pred jej bytom odovzdá. Rozhodnutím súdu bolo uložené rodičom maloletej podrobiť sa odbornému poradenstvu u psychológa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno po dobu 6 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia. Vo výroku o úprave styku s maloletou nadobudlo rozhodnutie o rozvedení manželstva právoplatnosť 7. augusta 2017. Podľa tvrdenia matky v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia od rozhodnutia o rozvedení manželstva a úprave výkonu rodičovských práv rozsudkom Okresného súdu Brezno od júna 2016 až do rozhodnutia odvolacieho súdu vo veci rozvodu manželstva prebiehal styk otca s maloletou na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno za prítomnosti pracovníčky ÚPSVaR Brezno bez prítomnosti matky. Od 6. septembra 2017 sa styk otca s maloletou nerealizuje z dôvodu, že keď maloletá A. zbadala otca, dostala záchvat, rozplakala sa, nemohla sa nadýchnuť, matka jej musela podať sprej Ventolin a navštíviť s ňou lekársku službu prvej pomoci. Všeobecná lekárka pre deti a dorast B.. K. S., ktorá maloletú A. vyšetřila 07. 09. 2017 nedoporučila do doriešenia situácie psychológom kontakt maloletej s otcom. Matka navštívila s maloletou A. klinickú psychologičku B.. L. I., ktorá 11. 09. 2017 podala správu o zdravotnom stave

maloletej v znení, že dieťa po kontakte s otcom 6. septembra 2017 dostalo astmatický záchvat. B.. L. I. uviedla, že maloletá A. bola plachá, pri pokuse o separáciu od matky reagovala úzkostno-afektívnym prejavom tak, že separáciu nebolo možné realizovať. Maloletá reagovala manifestne sociálno-úzkostne, psychologička konštatovala reaktívnu neurotizáciu osobnostného vývinu maloletej vplyvom akútneho stresu. Pri diagnóze adaptačné poruchy, akútna stresová reakcia B.. I. odporučila nevystavovať maloletú A. nadmernému stresu pri kontakte s otcom až do vyriešenia situácie narušených vzťahov medzi rodičmi. Otec maloletej sa dožaduje styku s maloletou aj prostredníctvom návrhu na nariadenie výkonu rozhodnutia zapísaného pod sp. zn. 5Em/1/2017 u Okresného súdu Brezno.

1.2 Návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia posúdil súd prvej inštancie podľa ustanovení zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej aj „C. m. p.“) a podľa ustanovení zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, aplikoval článok 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky a Dohovor o právach dieťaťa zverejnený v Zbierke zákonov pod č. 104/1991 Zb. a dospel k názoru, že stav v rodine maloletej je vážny, dlhšie pretrvávajúci a napriek tomu, že maloletá má právo na zachovanie vzťahu k obidvom rodičom a právo na výchovu a starostlivosť zo strany oboch rodičov nie je v záujme maloletej, aby sa styk otca s maloletou Vivien uskutočňoval spôsobom určeným rozhodnutím súdu z dôvodu, že maloletá na stretnutie s otcom reagovala stresovo, čo dňa 06. 09. 2017 vyústilo až do jej afektívneho záchvatu. Túto skutočnosť preukázala matka lekárskymi správami, o obsahu ktorých nemal súd prvej inštancie dôvod pochybovať. Záujem maloletej na ochrane jej duševného a citového vývinu má prednosť pred záujmom na kontakte so svojím otcom. Povinnosť matke podať návrh vo veci samej odôvodnil potrebou zmeny skoršieho právoplatného rozhodnutia o úprave styku rozhodnutím vo veci samej.

2. Uznesenie prvoinštančného súdu napadol odvolaním otec maloletej. Odmietal obvinenia matky, že kvôli jeho správaniu sa maloletá A. s ním nechce stretnúť. Tvrdil, že matka odmieta maloletú opakovane otcovi na styk v zmysle rozhodnutia súdu odovzdať. Matka dieťa manipuluje, aby otca nenávidela, všetko so zámerom získať dieťa len do svojej osobnej starostlivosti. Matka buduje v dcére odpor voči osobe otca. Následne ju vodí po lekároch a psychológoch a vymáha si od nich potvrdenie za účelom znemožnenia styku otca s maloletou. Naposledy videl maloletú A. 6. septembra 2017, keď si ju chcel prevziať na styk. Na základe vyhrotenej situácie spôsobenej manipulačnými technikami matky maloletej odmietla A. akýkoľvek kontakt s otcom. Matka dcére neustále niečo šepkala do ucha a tým v nej vzbudzovala odpor a strach voči otcovi, čím hystériu v maloletej len stupňovala. Išlo o vopred naplánovanú konfliktnú situáciu, ktorú si matka nahrávala na mobil. Následne matka tvrdila, že dieťa malo záchvat a ide s ňou na lekársku pohotovosť. On je zamestnaný v H. M. a pracuje na zmeny aj cez víkendy a zrušením styku krátko pred jeho začiatkom matka sťažuje otcovu pracovnú pozíciu a poškodzuje výšku jeho zárobku, z ktorého hradí výživné. Uznal, že maloletá mala strach pri stretnutiach s otcom, či ju otec matke vráti. Dieťa vyslovilo aj také názory, ku ktorým štvorročné dieťa dospieť nemohlo. Určitý čas trvalo, kým si maloletú pri stretnutiach uskutočňovaných bez prítomnosti tretej osoby získal a presvedčil dieťa, že otcovi dôverovať môže a potom sa už maloletá s otcom bez problémov hrala. Rozhodnutie súdu o zákaze styku vydané v krátkom čase po rozhodnutí súdu o styku otca s maloletou vychádzajúceho aj zo znaleckého dokazovania len na základe lekárskeho správ bez výpovednej hodnoty poškodzuje otca, ktorý má právo starať sa o svoje dieťa a vychovávať ho. Bez pravidelného stretávania sa a rovnocenného osobného styku nemá otec šancu dcéru čo i len spoznať, nie to ešte vychovávať. On nedokáže zabrániť tomu, aby matka nebudovala v dcére hystériu a strach voči osobe otca, keďže s maloletou trávi veľmi málo času. Obáva sa o psychické zdravie maloletej A., z ktorej je matka schopná urobiť aj „blázna“ na základe lekárskej správy psychológa či psychiatra len za účelom zabrániť dieťaťu kontakt s otcom. Oznamil, že styku s maloletou sa domáha aj prostredníctvom návrhu na výkon rozhodnutia. Žiadal, aby odvolací súd uznesenie prvoinštančného súdu o nariadení neodkladného opatrenia zrušil.

3. Po doručení odvolania matke kolíznemu opatrovníkovi podali matka a kolízny opatrovník vyjadrenie k odvolaniu otca. Matka tvrdila, že od nariadenia neodkladného opatrenia sa styk otca s maloletou nerealizuje a maloletá sa tohto styku ani nedožaduje. Dieťa je v lepšom zdravotnom stave a je kľudná. Potvrďuje to aj správa Mgr. L. I. z 13. 10. 2017. Otec o dcéru skutočný záujem nemá, jeho jediný cieľom je deštruovať zdravie, prácu a súkromie matky.

4. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno v prvom vyjadrení k odvolaniu otca uviedol, že rešpektuje závery vyšetrenia maloletej A. v ambulancii klinickej psychologičky B.. L. I. a súhlasí s vyjadrením matky k odvolaniu otca, preto navrhuje potvrdiť rozhodnutie súdu prvej inštancie.

5. Z ďalšej písomnej komunikácie k veci zo strany účastníkov okrem vzájomných obviňovaní rodičov maloletej vyplynulo, že otec sa domnieva, že neodkladné opatrenie zaniklo z dôvodu oneskorene podaného návrhu matky o zákaz styku, že kolízny opatrovník zmenil názor ohľadne správnosti rozhodnutia prvoinštančného súdu a navrhuje nariadiť znalecké dokazovanie za účelom zistenia, či maloletá nie je manipulovaná matkou a či je v záujme maloletej zakázať jej styk s otcom alebo má prebiehať v neprítomnosti matky, že sa rodičia podrobujú podľa rozhodnutia súdu poradenskému procesu na referáte poradensko-psychologických služieb ÚPSVaR u B.. B. L., že na otca maloletej bola podaná obžaloba Okresnou prokuratúrou v Brezne dňa 18. 10. 2017 vo veci prečinu nebezpečného vyhrážania, kde poškodenou je matka. V prípravnom konaní pred podaním obžaloby z prečinu nebezpečného vyhrážania podľa tvrdenia matky vyšlo najavo, že otec užíva lieky ovplyvňujúce psychiku, v dôsledku čoho má matka obavy, či psychické zdravie otca dovoľuje postarať sa o maloletú a prevziať za ňu zodpovednosť. Matka poukázala na dátumy prevzatia rozhodnutia súdu a podania návrhu vo veci samej, ktorý podala včas. Konanie o výkon rozhodnutia bolo podľa tvrdenia matky uznesením z 30. 10. 2017 prerušené.

6. Krajský súd príslušný na rozhodnutie o odvolaní otca podľa § 34 C. s. p. pred rozhodnutím vo veci preveril relevantné skutočnosti pre správne rozhodnutie vo veci a napriek tomu, že od právoplatnosti rozhodnutia o úprave styku otca s maloletou, ktorému predchádzalo komplexné vyšetrenie osobnosti rodičov a maloletého dieťaťa formou znaleckého dokazovania dospel odvolací súd k názoru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie o zákaze styku otca s maloletou je vzhľadom na aktuálny stav namieste, nemôže však ísť o absolútny zákaz styku otca s maloletou, ale len o zákaz styku bez tretej (odborne vzdelanej) osoby, preto uznesenie súdu prvej inštancie v I. výroku po prejednaní veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C. s. p.) zmenil podľa § 388 C. s. p. tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

7. Nielen otec, aj odvolací súd mal pochybnosti o výpovednej hodnote matkou predložených lekárskeho správ o zdravotnom stave maloletej, ktorý sa mal akútne zhoršiť z dôvodu nadchádzajúceho termínu stretnutia dieťaťa s otcom, z tohto dôvodu vzhľadom na potrebu dodržať lehotu na rozhodnutie o odvolaní otca proti uzneseniu o nariadení neodkladného opatrenia kontaktoval odvolací súd telefonicky kolízneho opatrovníka maloletej, ktorého vyjadrenia vo veci vo vzťahu k spôsobu rozhodnutia odvolacieho súdu sú rozporné. Kým 13. 11. 2017 navrhoval kolízny opatrovník potvrdiť uznesenie súdu prvej inštancie, už 30. 11. 2017 žiadal vykonať dokazovanie, či je v záujme maloletej zakázať styk otca s ňou. Telefonickým dopytom na ÚPSVaR Brezno dňa 19. 12. 2017 odvolací súd zistil, že rodičia maloletej A. sa podľa rozsudku Okresného súdu Brezno sp. zn. 8P/126/2015 podrobujú u psychologičky ÚPSVaR Brezno B.. B. L. odbornému poradenstvu. Poradenstvo sa realizuje od septembra 2017 a bude trvať až do februára 2018. Poradenstvo prebieha osobitne s každým rodičom zvlášť z dôvodu, že nie sú schopní vzájomnej komunikácie. Každý z rodičov osobitne s psychologičkou ÚPSVaR Brezno spolupracuje, ale vo vzájomnom vzťahu nie sú rodičia schopní žiadnej zmeny. Poradenský proces prebieha len formálne. Matka sa zúčastňuje procesu spolu s maloletou A.. Podľa vyjadrenia psychologičky B.. L. zákaz styku dieťaťa s otcom nie je namieste. Matka dieťa ovplyvňuje. Dieťa pod vplyvom matky má vypestovanú averziu už aj voči pracovníkom ÚPSVaR Brezno do takej miery, že aj pri stretnutí s pracovníčkou ÚPSVaRu Brezno v meste si dieťa dokáže vyvolať záchvat. Otec nie je podľa B.. L. pre dieťa nebezpečný.

8. Odvolací súd požiadal dňa 19. decembra 2017 aj B.. L. I., klinickú psychologičku o doplnenie správ z 11. 09. 2017 a 13. 10. 2017, či záver o potrebe prerušiť kontakt maloletej A. s otcom do prešetrenia, resp. vyriešenia situácie narušených vzťahov rodičov a vykonania súdno-znaleckého dokazovania prijala len na základe rozhovoru a údajov poskytnutých matkou alebo vyšetřovala aj dieťa, či bola v kontakte s otcom. B.. I. odpovedala, že pri vyšetrení dňa 11. 09. 2017 hovorila len s matkou maloletej A.. Údaje o príčinách záchvatu u dieťaťa získala len od matky. V deň 11. 09. 2017 riešila iba aktuálnu situáciu, s otcom nehovorila. Dieťa prišlo úzkostlivé. Či správanie sa otca maloletej zodpovedá realite alebo ide len o vlastnú prezentáciu matky správania sa otca k matke aj k maloletej ona posúdiť nevie. Vzhľadom na svoje kompetencie klinického psychológa nemá možnosť preveriť vyšetrením rodičov a maloletej, či matka popisuje situácie pravdivo. Maloletá A. je však skutočne stresovaná situáciou medzi rodičmi a za tento stavu nie je vhodné nútiť dieťa do styku s otcom a to ani v prípade, že by dieťa vo vzťahoch s otcom manipulovala matka z dôvodu, že dieťa v tomto veku si nedokáže urobiť vlastný úsudok. Maloletú A. vyšetřovala prostredníctvom kresbnej projektívnej techniky - kresba začarovanej rodiny. Maloletá A. otca nenakreslila, do rodiny zahrnula iba seba a matku.

9. Vzhľadom na námietku otca, že matka podala návrh na začatie konania vo veci samej oneskorene napriek tomu, že súd prvej inštancie pripojil do spisu kópiu návrhu matky na zákaz styku otca s maloletým dieťaťom z 05. 10. 2017, na ktorom je razítko Okresného súdu Brezno potvrdzujúce prevzatie tohto návrhu 06. 10. 2017 overil si odvolací súd, kedy bol návrh vo veci samej matkou podaný. Na Okresnom súde Brezno bolo dňa 19. 12. 2017 telefonicky zistené, že návrh vo veci sp. zn. 8P/207/2017 podala matka 06. 10. 2017 a v tejto veci zatiaľ pojednávanie nariadené nebolo, súd expeduje uznesenie o ustanovení kolízneho opatrovníka maloletému dieťaťu. Bol zisťovaný aj stav konania o nariadenie výkonu rozhodnutia vedeného na Okresnom súde Brezno pod sp. zn. 5Em/1/2017, kde bolo zistené, že uznesením z 30. októbra 2017 bolo konanie o výkon rozhodnutia o úprave styku prerušené do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Brezno pod sp. zn. 1P/59/2017.

10. Inštitút neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 1 Civilného sporového poriadku slúži na okamžitý zásah súdu v prípade zistenia potreby bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov aj bez náležitého zistenia skutkového stavu, keď získané poznatky odôvodňujú záver o potrebe zásahu súdu. Ustanovenia Civilného sporového poriadku v súlade s § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku aplikuje súd aj na konania prejednávane podľa Civilného mimosporového poriadku. Civilný mimosporový poriadok umožňuje v § 365 nariadiť neodkladné opatrenie vo veciach ochrany maloletého, v § 366 neodkladné opatrenie vo veciach výživného a v § 367 neodkladné opatrenie vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého. Správny bol názor súdu prvej inštancie, že život a zdravie maloletej M. nebol ohrozený, o zverení maloletej do osobnej starostlivosti matky bolo rozhodnuté právoplatne v konaní sp. zn. 8P/126/2015, preto nebolo potrebné rozhodovať o dočasnom zverení maloletej A. do starostlivosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa § 365 ods. 1 C. m. p.. Súd prvej inštancie v dôvodoch rozhodnutia uviedol, že vo veci rozhodol podľa § 367 ods. 2, 3 C. m. p., ale výrok jeho rozhodnutia o tom nesvedčí. Podľa § 367 ods. 1 C. m. p. súd neodkladným opatrením môže nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe maloleté odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd alebo do striedavej osobnej starostlivosti. Dieťa je stále v osobnej starostlivosti matky a nikto netvrdí, že zmena výchovného prostredia je na tento čas potrebná. Matka návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia mienila dosiahnuť, aby otec nevyužíval právo styku určené rozsudkom Okresného súdu Brezno sp. zn. 8P/126/2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17CoP/63/2016.

11. Podľa § 325 ods. 2 písm. d) Civilného sporového poriadku neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

12. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia o zákaze styku určeného rozhodnutím súdu je možné podriaďiť pod ustanovenie § 325 ods. 2 písm. d) C. s. p., keďže sa rozhodnutím súdu ukladá oprávnenej osobe, aby sa niečoho zdržala.

13. Odvolací súd súhlasí s otcom, že ako rodič má nielen povinnosti, ale aj práva stretávať sa s maloletou Xa tak vplývať na jej výchovu a formovanie osobnosti. Z poznatkov získaných odvolacím súdom nielen v prejednávanej veci, ale aj v konaní o rozvod manželstva vedeného na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 17CoP/63/2016 sa aj odvolaciemu súdu javí, že matka robí všetko preto, aby maloletú A. od otca oddelila a všemožne sa snaží zabrániť styku otca s maloletou. I keď nebolo v tomto konaní preukázané, že príčinou astmatického záchvatu maloletej A. malo byť nevhodné alebo agresívne správanie sa otca pri preberaní dieťaťa na styk dňa 6. septembra 2017, správami B.. L. I. a rozhovorom s ňou, ako aj správou kolízneho opatrovníka bolo zistené, že nateraz dieťa styk s otcom odmieta a nútenie dieťaťa do styku s otcom môže odmietavý postoj maloletej iba stupňovať. Maloletá A. vníma nevraživosť medzi rodičmi a vysvetlenie k príčinám vzájomného správania sa rodičov získava len od matky. Maloletá A. nemá ani päť rokov a v tomto veku si nedokáže urobiť vlastný názor o pravdivosti informácií prezentovaných matkou. Dočasný zákaz styku je podľa vyjadrenia klinickej psychologičky B.. L. I., ktorú maloletá A. navštevuje v záujme maloletého dieťaťa. Dieťa prišlo na kontrolné vyšetrenie 13. 10. 2017 emočne a psychicky stabilizovanejšie. Keďže B.. L. I. má poznatky o príčinách neurotizovania maloletej len od matky, preto opakovane doporučovala súdnoznalecké dokazovanie o vplyve otca na osobnostný vývin maloletej A.. Znalecké dokazovanie na tieto otázky bolo nariadené už v konaní o rozvod manželstva. Maloletá A. bola následne podrobená vyšetreniu u psychologičky PhDr. H. I.. Rodičia sa podľa rozhodnutia súdu podrobujú odbornému poradenstvu na referáte poradensko-psychologických služieb na ÚPSVaR Brezno, ale ukazuje sa, že táto forma intervencie súdu a úradu práce, sociálnych vecí a rodiny ako orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a mládeže nie je pre ochranu a zabezpečenie

záujmov maloletej A. postačujúca. Odvolací súd je toho názoru, že ak odborné poradenstvo vykonávané na ÚPSVaR Brezno hodnotí psychologička tohto orgánu ako formálny proces nevedúci k žiadaným výsledkom, mal by súd prvej inštancie začať podľa § 23 ods. 2 C. m. p. konanie o uloženie výchovného opatrenia podľa § 37 ods. 2 písm. d) zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine o uložení povinnosti rodičom a maloletemu dieťaťu podrobiť sa odbornému poradenstvu v špecializovanom zariadení za účelom, aby sa kontakt maloletej z dôvodu zákazu styku s otcom úplne neprerušil, pretože konanie o zákaze styku začaté na návrh matky môže prebiehať dlhšiu dobu. Aby sa otec mohol s maloletou A. stretávať v prípade súdom uloženého výchovného opatrenia zmenil odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v prvom výroku tak, že zákaz styku otca s maloletou do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Brezno pod sp. zn. 8P/207/2017 sa vzťahuje len na styk bez prítomnosti tretej osoby, pracovníka špecializovaného zariadenia poskytujúceho odborné poradenstvo pre rodičov a deti.

14. Rozhodnutie senátu krajského súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.); dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C.s.p. (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 C.m.p.).

Proti právoplatnému rozhodnutiu súdu v konaní podľa tohto zákona je prípustné dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len "generálny prokurátor"), ak to vyžaduje verejný záujem alebo ochrana práv a ak nápravu nemožno v čase podania dovolania generálneho prokurátora dosiahnuť inými právnymi prostriedkami (§ 78 ods. 1 C. m. p.). Dovolanie generálneho prokurátora je prípustné, ak potreba zrušiť alebo zmeniť právoplatné rozhodnutie prevyšuje nad záujmom zachovania jeho nezmeniteľnosti a nad princípom právnej istoty (§ 78 ods. 2 C. m. p.).

Generálny prokurátor podá dovolanie iba na základe podnetu účastníka alebo osoby dotknutej právoplatným rozhodnutím súdu. Generálny prokurátor nie je viazaný rozsahom podnetu v prípadoch, v ktorých ani dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolania (§ 80 ods. 1 C. m. p.). Generálny prokurátor môže podať dovolanie aj bez podnetu vo veciach, v ktorých môže prokurátor do konania vstúpiť, a to aj vtedy, ak prokurátor do konania nevstúpil (§ 80 ods. 2 C. m. p.).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 C.m.p.), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- € (§ 382 ods. 1 C.m.p.), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 C.m.p.) alebo odňať maloletému tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnené premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 C.m.p.) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 C.m.p.).